

نامه: ۹۳۴/۹۵/۵۶۱۴۹

تاریخ: ۱۳۹۵/۷/۱۱

پیوست: ندارد

بسمه تعالیٰ

سازمان جهانیتی کشور
اوارة کل جهانیتی امن گیلان

ریاست محترم دانشگاه گیلان، جناب آقای رضی

سلام علیکم

احتراماً ، به استحضار می رساند معاونت پیشگیری از آسیب های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور در نظردارد ، در خصوص طرح ترویج سبک زندگی خانوادگی سالم با فراخوان از علاقمندان دعوت به همکاری نماید ، بدین منظور به پیوست اطلاعیه فراخوان به انضمام فرم پروپوزال جهت اطلاع رسانی به علاقمندان به حضور ایفاد می نماید

رشت ، خیابان برسنار کد پستی: ۴۱۹۳۷-۴۳۱۴۸

تلفن: ۰۳۳۲۶۸۰۱۸ | تلفن: ۰۳۳۲۶۸۰۱۱

www.behzisty_.Guilan_.ir

info@behzisty_.guilan_.ir

۷۰۰/۹۵/۸۶۲۵۷

۱۳۹۵/۶/۲۷

ندارد

استاد، اصحاب رسانه و هنرمندان محترم

با سلام و احترام

به استحضار می‌رساند، معاونت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی مرکز توسعه پیشگیری سازمان بهزیستی کشور در نظر دارد، در خصوص طرح ترویج سبک زندگی خانوادگی سالم (الگوهای روابط سالم درون نسلی و برون نسلی) از طریق فراخوان، دعوت به همکاری نماید:

از اینرو تقاضا داریم با مطالعه فایل پیوست، پروپوزال‌های پیشنهادی (به انضمام رزومه) خود را در خصوص این طرح، حداکثر تا پایان تاریخ ۱۲ مهر ماه ۱۳۹۵ در پاکت‌های سرسته به آدرس این معاونت ارسال فرمایید، تا در فرایند داوری و انتخاب نهایی قرار گیرد.

آدرس: تهران، میدان امام خمینی (ره)، خیابان شهید فیاض بخش، ضلع شمالی بارک شهر، سازمان بهزیستی کشور، طبقه ۶ مرکز توسعه پیشگیری و درمان اعتیاد، معاونت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی / خانم دکتر احمدنیا

با سپاس قبلی،

دکتر شیرین احمدنیا
معاون پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی

رونوشت به:

سرکار خانم عاطفه غیاث فخری کارشناس برنامه ریزی پیشگیری از آسیبها
سرکار خانم مرضیه کشاورز میرزا خانی «کارشناس مدعو

سازمان بهزیستی کشور

مرکز توسعه پیشگیری و درمان اعتیاد
معاونت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی

درخواست ارائه پروپوزال برای طرح
ترویج سبک زندگی خانوادگی سالم
(الگوهای روابط سالم درون نسلی و برون نسلی)
گام نخست: تولید محتوای رسانه‌ای

۱- بیان موضوع

جوامع انسانی در عصر حاضر شاهد تحولات شتابنده اقتصادی - اجتماعی و تغییرات سریع ارزشی و هنجاری هستند. این تحولات گسترده بر شئون مختلف زندگی تأثیر گذاشته و موجب بروز دگرگونی هایی در کیفیت زندگی، کیفیت ایقای نقش های اجتماعی و نوع تعامل در عرصه مناسبات فردی و اجتماعی شده است. تحولات جهانی بر مهام ترین کانون زندگی اجتماعی یعنی خانواده نیز اثرگذار بوده، به نحوی که خانواده ایرانی با ویژگی هایی شناخته می شود که در نسل های قبلی کمتر به چشم می خورد. به عنوان مثال، در میان خانواده های ایرانی شاهد تغییرات الگوهای همسرگزینی، افزایش سن ازدواج به ویژه در مورد زنان، کاهش نسبی میزان موالید و بعد خانواده، افزایش نسبت برون-همسری و ناهمگون-همسری زوجین از نقطه نظر پایگاه های اقتصادی، اجتماعی، مذهبی، قومیت، و تنوع پیشینه فرهنگی و تحصیلی هستیم. همچنین، هویت و ایده ال های جنسیتی در نسل های جدید تغییر کرده، توزیع قدرت در خانواده شکل متفاوتی پیدا کرده، تابراکی و تبعیض اشکال جدیدی پیدا کرده، و نسبت طلاق رو به افزایش نهاده است. اگرچه برخی از این تحولات در نهاد خانواده پیامدهای مثبتی به دنبال داشته، اما باید اذعان داشت که موجب بروز برخی عاقب و آثار منفی نیز شده است. به طوری که در سال های اخیر بروز آسیب های اجتماعی در روابط خانوادگی موجب تاپیداری این نهاد اجتماعی و ظاهور مسائل و ناهنجاری هایی شده است، در این خصوص می توان به آسیب هایی مانند کودک آزاری، خشونت خانوادگی، خیانت، متارکه، سالم‌ندازی و غفلت در مورد از کار افتادگان اشاره کرد.

برنامه های اقدام بهنگامی که مشکلات و ناپسامانی های زندگی زوجین در خانواده را هدف ملاخلات پیشگیرانه قرار دهد، به ویژه در چارچوب تعامل همسران که گذشته از مناسبات عاطفی و حمایتی مقابل، انتظار می رود مسئولیت سنگین والدگری را نیز برعهده داشته باشند، عرصه مهی برای پیشگیری از آسیب های اجتماعی به حساب می آید که هم، نسل های فعلی و هم نسل های آتی را تحت الشاعع خود قرار می دهد. اما باید در نظر داشت که پیشگیری از این آسیب ها و ارتقاء شرایط و بهبود روابط و سلامت خانوادگی با رویکردی سلبی نمی تواند چندان موثر باشد؛ حتی ممکن است موجب تبیيت و تشديد مشکلات و آسیب ها شود. در مقابل با رویکردی «مثبت نگر و دارایی - مبنای»، می توان جنبه های مثبت و به نوعی عوامل محافظ در برابر آسیب های اجتماعی در سطح روابط بین فردی و خانوادگی (هم در سطح درون نسلی و هم در رابطه میان دو نسل مختلف) را تقویت کرد. تحقق این امر مستلزم تقویت و تزوییج سبک زندگی سالم، مبتنی بر ارزش های معنوی و عدالت گسترانه و توأم با احترام و رعایت کرامت و حقوق انسانی است.

بدین منظور در این طرح قصد بر این است تا الگوهای مناسب همسرگزینی، معیارهای انتخاب همسر، الگوهای موفق زندگی خانوادگی، و آموزه های فرزندپروری و ارتقاء و بهبود رابطه والدین با فرزندان، توأم با مسئولیت پذیری و کاهش فاصله بین نسلی و افزایش نظارت مؤثر والدین بر روند رشد و توسعه مهارت های اجتماعی فرزندان، و توسعه اوقات فراغت سالم خانوادگی تزوییج شود. به طور خلاصه، در این رویکرد پیش بینی می شود که بهبود روابط خانوادگی به سمت افزایش مشارکت عادلانه و توأم با اعتماد، موجب ارتقای ارتباطات سالم خانوادگی شده و در نتیجه از بروز آسیب های اجتماعی پیشگیری کرده و باعث ارتقای سلامت اجتماعی می شود. در این ارتباط، جهت تبیین و طراحی الگوهای بدیل و جایگزین، نخست لازم است تا آسیب ها و همچنین چالش ها و عواملی که ممکن است موجب بروز آسیب های خانوادگی شود، شناسایی و تحلیل شده؛ در گام بعدی راهکارها و توصیه های ایجادی و بدیل تبیین شده؛ و در قدم بعد پیام هایی که قابلیت تزوییج و تبدیل شدن به رفتار جایگزین و روابط سالم را داشته باشند، طراحی شوند.

۲- اهداف طرح

هدف کلی این طرح عبارت است از: «تقویت ارتباطات سالم خانوادگی از طریق تزوییج الگوهای بدیل». برای تحقق این هدف کلی، چهار هدف اختصاصی مدنظر است:

۱. تبیین الگوهای ایجادی، مثبت و بدیل چهت تقویت ارتباط خانوادگی سالم
۲. تولید و گسترش پیام های ایجادی و مثبت چهت تقویت ارتباط خانوادگی
۳. ارتقاء آگاهی عمومی در خصوص الگوها و راهکارهای بهبود روابط خانوادگی
۴. پیشرسانی برای تغییر رفتار و بهبود روابط خانوادگی

۳- گروه هدف و ذینفعان

متناسب با مراحل مختلف زندگی خانوادگی و همچنین الگوها و پیام‌های ویژه هر مرحله، گروه‌های هدف اصلی این طرح عبارتند از:

- دختران و پسران جوان در آستانه ازدواج
- زنان و مردان متاهل
- والدین (پدران و مادران)

علاوه بر گروه‌های هدف کلیدی این طرح که مخاطبان اصلی پیام‌ها هستند؛ جهت تزوییج و انتشار گسترده‌تر پیام‌ها، ضرورت دارد گروه‌ها و ذینفعان دیگری نیز در این طرح به عنوان حاضران طرح مورد توجه قرار گیرد:

- مشاوران مدارس و دانشگاه‌ها
- مشاوران و مددکاران مسائل خانوادگی
- دفترداران ازدواج و حلاق
- قضات دادگاه‌های خانواده
- اصحاب رسانه
- سازمان‌های مردم نهاد
- ادارات اجتماعی شهرداری‌ها

۴- پیشینه آسیب‌های اجتماعی حوزه مناسبات و روابط خانوادگی

آسیب‌های اجتماعی مرتبط با زندگی خانوادگی را می‌توان در چهار مرحله دسته‌بندی کرد: ۱- پیش از ازدواج، ۲- پس از ازدواج، ۳- پس از فرزندآوری و ۴- در شرایط مtarکه یا فوت همسر. در جدول زیر، متناسب با عمدۀ ترین و اصلی ترین چالش‌ها و آسیب‌های ابتدا توصیه‌ها و راهکارهای تجویزی توضیح داده شده و سپس پیام‌های تزوییجی مورد انتظار به تفکیک آمده است:

فهرست مسائل و آسیب‌های خانوادگی، راهکارهای تجویزی و پیام‌های تزوییجی به تفکیک مراحل زندگی خانوادگی

مراحل زندگی خانوادگی	چالش‌ها، مسائل و آسیب‌های اجتماعی	راهکارهای تجویزی	پیام‌های تزوییجی (سوزه برای تولید محظوظ)
ازدواج از پیش از ازدواج	ازدواج نابهنه‌گام / اجرایی بی توجه به بلوغ کامل و اصول بهداشت باروری ممکن است موجب ازدواج های ناکارآمد، آسیب زا و تاپایدار شود در این خصوص، بویژه رسم ازدواج دختران در سنین پائین می تواند آسیب‌هایی برای آنها در بی داشته باشد در واقع، صرف بلوغ جسمانی برای ازدواج کفايت نمی کند. لازم است تا دختران و پسران از نظر روانی و اجتماعی نیز بالغ شده باشند تا بتوانند انتخاب درستی انجام دهند.	فرهنگ سازی در خصوص ازدواج بهنه‌گام و بالغانه تشویق خانواده‌ها برای توجه به بلوغ ذهنی و اجتماعی، بویژه برای تامین ازدواج های ناکارآمد، آسیب زا و سلامت باروری دختران جوان، برای پیشگیری از ازدواج نابهنه‌گام امری ضروری است. لازم است خانواده‌ها و همچنین نوجوانان و جوانان نسبت به عوایض ازدواج نابهنه‌گام، در سنین پائین و ازدواج اجباری آشنا شوند.	تزوییج فرهنگ ازدواج بهنه‌گام و بالغانه - به رسمیت شناختن حق همه افراد برای تصمیم‌گیری آزادانه و مسئولانه درباره ازدواج اطلاع رسانی درباره ابعاد بلوغ جسمی، ذهنی، و اجتماعی اطلاع رسانی نوجوانان و جوانان نسبت به غلط در ازدواج (ازدواج در سن پائین و ازدواج اجباری) تزوییج فواید ازدواج بهنه‌گام و بالغانه

مراحل زندگی خانوادگی	چالش‌ها، مسائل و آسیب‌های احتمالی	راهکارها، توصیه‌ها و الگوهای تجویزی	پیام‌های تزوییجی (سوژه برای تولید محتوا)
ازدواج نسنجد	این ضرب المثل که «در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست» الزاماً در همه شرایط صدق نمی‌کند تعجیل در ازدواج، بدون در نظر گرفتن تمamic جوانب و حقوق متقابل دو طرف نه تنها «خیر» و خوبی نیست که می‌تواند موجب بروز مشکلات و آسیب‌هایی شود. شاید بتوان گفت علت بروز برخی مشکلات خانوادگی و حتی افزایش آمار طلاق به دلیل تعجیل و بی‌توجهی به برخی مسائل در ابتدای توافق ازدواج است.	آنستایی با حقوق و مسئولیت‌های متقابل زندگی خانوادگی برای پیشگیری از بروز تعارض و اختلاف در زندگی خانوادگی، استفاده از شروط ضمن عقد است. پسری که قصد ازدواج دارد، درباره شروطی که به معنی توافق درباره مسائل تحصیلی، شغلی، حضانت فرزندان، و مسائل مالی است، شروطی که لازم است هم به خانواده‌ها، هم به جوانان در آستانه ازدواج، هم به دفترداران ازدواج و طلاق آموخت داده شود.	تزوییج فرهنگ ازدواج عادلانه یکی از راه‌های پیشگیری از بروز تعارض و اختلاف در زندگی خانوادگی استفاده از شروط ضمن عقد است. پسری که قصد ازدواج دارد، درباره موارد مختلفی با پیکارگر به توافق برسند، احتمال بروز اختلاف و تعارض های جدی در اینده کاهش پیدا می‌کند، یا حداقل می‌توان اختلافات را بر اساس توافقات و گفتوگوهای منطقی مدیریت کرد.
پس از ازدواج	در گذشته رسم بر این بود که «کبوتر با کبوتر، باز با باز»! اما در جامعه امروزی به دلیل افزایش مهاجرت و نوع فرهنگی، «ناهمگون-همسری» تاحدودی اجتناب ناپذیر شده است. در چنین شرایطی زمینه بروز اختلاف و تنش در روابط خانوادگی زیاد می‌شود. به عبارت دیگر، پیشنهادهای متفاوت اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی زوجین بر موفقیت ازدواج اثر می‌گذارد و احتمال تعارض را بالا می‌برد.	افزایش تحمل و رواداری از طریق گفتگو و تقویت همکاری رواداری - تزوییج ارزش‌های گفتگو و تعامل با توجه به مسائل خانوادگی - تزوییج ارزش‌های مدارا و رواداری	تزوییج فرهنگ گفتگو، مدارا و رواداری - در شرایطی که ناهمگون-همسری در حال گسترش است، ضرورت دارد تا زن و شوهر قادر باشند تا از طریق گفتگو مسائل و مشکلات شان را حل کنند. بدین منظور لازم است ارزش هایی همچون تحمل تفاوت‌ها، مدارا و رواداری در جامعه گسترش یابد.
عدم تناسب و ظایف و انتظارات با وجود اینکه در نسل جدید علاوه بر مردان، زنان نیز به سمت فعالیت و اشتغال در بیرون از خانه متمایل شده اند؛ اما هنوز انجام نقش‌های سنتی از زنان و مردان انتظار می‌رود. یعنی از مردان انتظار می‌رود که «زن آور» خانواده باشند، و زنان نیز مسئولیت «خانه داری» را بر عهده داشته باشند. عدم توازن میان فعالیت‌ها و انتظارات می‌تواند سبب بروز تعارضات و آسیب‌هایی شود.	عدم تناسب و ظایف و انتظارات - در زندگی یک زوج امروزی که هر دو نفر شاغل هستند، برای برقراری روابط سالم و عادلانه ضروری است که تقسیم کار خانگی به صورت مشترک باشد. علاوه بر تقسیم کار مشترک، لازم است در خصوص تصمیم‌گیری های مربوط به مدیریت روابط و مسائل خانواده باشند، و زنان نیز مسئولیت «خانه داری» را بر عهده داشته باشند. عدم توازن میان فعالیت‌ها و انتظارات می‌تواند سبب بروز تعارضات و آسیب‌هایی شود.	تزوییج فرهنگ مسئولیت مشترک زوجین در امور معاش و مراقبت از خانواده - تزوییج روحیه مشارکت در نقش‌های خانوادگی - تزوییج الگوی همکاری همسران در وظایف خانگی و تربیت فرزندان و مراقبت از سالمندان - توجه به نقش اقتصادی زنان در بیرون از خانه برای تامین معاش و سهیم شدن مردان در نقش‌های مراقبتی.	تزوییج فرهنگ مسئولیت مشترک

مراحل زندگی خانوادگی	چالش‌ها، مسائل و آسیب‌های احتمالی	راهکارها، توصیه‌ها و الگوهای تجویزی	پیام‌های تزوییجی (سوژه برای تولید محتوا)
خشونت خانگی خشونت از ارتباط عاری از خشونت - معرفی ابعاد و اشکال خشونت - مهارت‌های ارتباطی به تنها برای خانگی، ریشه‌ها و تبعات آن - اصلاح نگرش‌های غلط جنسیتی - معرفی الگوی خانواده برابر در تصمیم‌گیری‌ها.	کاهش تبعیض، و توانمندسازی زنان - پیشگیری از خشونت خانگی/کفایت نمی‌کند؛ بلکه، افزایش توانمندی زنان برای متوازن شدن روابط ضروری است. در واقع، لازم است علاوه بر اصلاح نگرش‌ها و مهارت‌ها، ساخت روابط خانوادگی به سمت عدالت و منصفانه بودن اصلاح شود.	خشونت خانگی و همسرآزاری از جمله آسیب‌های بسیار جدی است که هم صدمات بسیاری برای زنان و کودکان به دنبال دارد. هم بنیاد خانواده را مترازل می‌سازد. علت بروز خشونت در روابط خانوادگی، ساختار سلسله مراثی و قدرت نامتوازن بین اعضای خانواده است. متساقنه، برحی رسوم قدیمی، رفتارهای خشونت آمیز از جانب مردان را بهنجار داشته و پذیرش آن را از جانب زنان توصیه می‌کنند. چنین باور غلطی موجب می‌شود که بسیاری از آسیب‌ها پنهان مانده و ازرات مخرب شان تشددید شود.	
تزوییج حقوق و بهداشت باروری و جنسی - آموزش بهداشت باروری و حقوق نیازمند آموزش بهداشت جنسی و جنسی ویژه جوانان و بزرگسالان - آموزش درباره عوارض رفتارهای پرخطر - آموزش درباره تهدیدها و فرصت‌های در فضای مجازی.	تزوییج الگوی سالم روابط زناشویی - نیازی جدید ارتباطات، در کنار آگاهی پائین‌والدین و زوج‌های جوان درباره بهداشت باروری و جنسی، زمینه ساز تزوییج الگوهای ناسالمی در زمینه مسائل جنسی شده است. این مسئله موجب بروز آسیب‌های مانند عدم تفاهم حیات جنسی، خیانت و ارتباطات ناسالم فرازانشویی شده است. همچنین نارضایتی از حیات جنسی میان زن و شوهر موجب ایجاد یا تشددید سایر تعارضات خانوادگی نیز می‌شود.	گسترش ارتباطات ناسالم زناشویی - دنیای جدید ارتباطات، در کنار آگاهی پائین‌والدین و زوج‌های جوان درباره بهداشت باروری و جنسی، زمینه ساز تزوییج الگوهای ناسالمی در زمینه مسائل جنسی شده است. این مسئله موجب بروز آسیب‌های مانند عدم تفاهم حیات جنسی، خیانت و ارتباطات ناسالم فرازانشویی شده است. همچنین نارضایتی از حیات جنسی میان زن و شوهر موجب ایجاد یا تشددید سایر تعارضات خانوادگی نیز می‌شود.	
تزوییج حقوق کودک - اگاه سازی جامعه درباره انواع خشونت علیه کودکان و عاقب کودک آزاری - آموزش حقوق کودک (ویژه والدین، مراقبین و مستولان)	رعایت حقوق کودک - با وجود اینکه کشور ما از سال‌ها پیش به کنوانسیون حقوق کودک پیوسته است، اما هنوز بسیاری از خانواده‌ها و حتی مراکزی که مسئولیت مراقبت از کودکان را بر عهده دارند از حقوق اولیه کودکان اطلاع ندارند. از این رو ها دیده می‌شود، از خشونت جسمی گرفته تا خشونت روانی، غفلت و آزار جنسی که همه این موارد عاقب بسیار منفی و عمیقی به دنبال دارد.	کودک آزاری - تصور اینکه کودک آزاری صرفاً محدود به خشونت فیزیکی است، موجب می‌توجهی والدین یا مراقبین کودکان می‌شود. متساقنه هنوز اشکال مختلفی از خشونت علیه کودکان در برخی خانواده‌ها دیده می‌شود، از خشونت جسمی گرفته تا خشونت روانی، غفلت و آزار جنسی که همه این موارد عاقب بسیار منفی و عمیقی به دنبال دارد.	پس از فرزندآوری

مراحل زندگی خانوادگی	در شرایط مtarakeh يا فوت همسر	چالش ها، مسائل و آسیب های احتمالی	راهکارها، توصیه ها و الگوهای تجویزی	پیام های ترویجی (سوژه برای تولید محتوا)
				افزایش سعادت دیجیتال به والدین - فرصت های استفاده از فضای مجازی - تهدیدهای موجود در فضای مجازی - احترام به هویت و استقلال نوجوانان افزایش سعادت اینترنتی و رسانه ای والدین برای کاهش فاصله بین نسلی دیجیتال ضرورت دارد که والدین در کتاب فرزندان و مراقب آنها در فضای مجازی حضور داشته باشند. بدین منظور لازم است در خصوص ماهیت خرد فرهنگ نوجوانان و ضرورت تلاش برای همدلی و همزیانی بیشتر بین نسلی و تغیر نگرش نسبت به ارزش ها و هنجارهای خاص نسل های جدید، دانش و نگرش والدین ارتقاء پیدا کند.
				آگاهی رسانی درباره شرایط پس از جدایی - اصلاح باورهای غلط و کاهش طرد و تعییض در خصوص زنان مطلقه، بیوه و مادران تنها - حمایت در جهت حضانت و نگهداری از فرزندان پس از جدایی مدیریت اختلافات و مجادلات برای کاهش تنش و آسیب کاهش آسیب ها پس از جدایی، متارکه، یا فوت همسر علاوه بر ارتقاء آگاهی عمومی درباره مسائل و مشکلاتی هم از نظر فرهنگی است از طریق شکل دادن به حلقة ها یا پاتوق های ارتباطی خانواده های گسیخته یا مادران تنها از آنها حمایت کرد. همچنین خدماتی برای حضانت فرزندان، انگ و برچسب های اجتماعی درباره مادران تنها و همچنین مشکلات تامین معیشت سالمندان مجدد فراهم ساخت.

۵- قلمرو سازمانی، محدوده مکانی و زمانی

حوزه اجرای این طرح برای مقیاس کشوری پیش بینی شده است. البته پیشنهاد می شود که با توجه به بر جسته بودن برخی از آسیب های حوزه خانواده در برخی از مناطق کشور، ارائه طرح ها متناسب با شرایط بومی و فرهنگ منطقه ای باشد.

در گام نخست اجرای این طرح (در سطح این فرآخوان)، تولید محتوا رسانه ای مدنظر است. بر این اساس، قلمرو سازمانی اجرای این مرحله از طرح در سطح ستاد کشوری است، و راهبری و نظارت بر حسن اجرای طرح توسط کارشناسان ستاد کشوری انجام می شود.

پیش بینی شده است که گام نخست اجرای طرح «ترویج سبک زندگی خانوادگی سالم» در سال ۱۳۹۵، تولید محتوا رسانه ای در بازه زمانی ۶ ماهه باشد.

۶- رئوس شرح خدمات و خروجی های مورد انتظار

مبتنی بر الگوی ارتباطات برای توسعه^۱، برای ابجاد تغییر در رفتار و روابط، صرفاً ابزارهای آموزشی مستقیم موثر و کارآمد نیستند. در مقابل، رسانه های دیداری و تعاملی با توجه به اثرگذاری غیرمستقیم و سطح فراگیری، ابزار قدرتمندی برای ترویج، آگاهی رسانی عمومی و در تهایت فرهنگ سازی محسوب می شوند. در واقع، محصولات رسانه ای هم موجب حسامن سازی و آگاه سازی می شود و هم در گستره وسیعی قابل انتشار است. بدین منظور، در این طرح تاکید بر تولید محصولات فرهنگی و رسانه ای است که از قابلیت اثرگذاری و فراگیری قابل توجهی پرخوردار باشد. بویژه رسانه های تعاملی در این خصوص تأثیر بیشتری دارند.

در این طرح مناسب با موضوعات و پایام های ایجادی مورد نظر در حوزه پیشگیری از آسیب های خانوادگی، انتظار می رود محصولات چند رسانه ای برای ۹ عنوان پیشنهادی زیر طراحی و تولید شوند:

۱. ترویج فرهنگ ازدواج بهنگام و بالغانه
۲. ترویج فرهنگ ازدواج عادلانه
۳. ترویج فرهنگ گفتگو، مذاقا و روابطی در روابط خانوادگی
۴. ترویج تقسیم کار و مسئولیت مشترک زوجین در امور اعماش و مراقبت از خشونت
۵. ارائه الگویی از ارتباطات عاری از خشونت
۶. ترویج حقوق و بهداشت پاروری و جنسی
۷. ترویج حقوق کودک
۸. آموزش سواد دیجیتال به والدین
۹. آگاهی رسانی درباره شرایط پس از جنایت

شیوه ها و فرم های محصولات مورد نظر در سه قالب مذکور است:

- فیلم کوتاه تبلیغاتی (تیزر ۳ تا ۵ دقیقه)
- فیلم مستند کوتاه (۱۵ تا ۳۰ دقیقه)
- تصویرسازی چهت تبلیغات محبطی (در قالب پوستر و بنر)

نکته: برویزال های پیشنهادی در ارتباط با هر کدام از محورها (پایام های ترویجی)، لازم است به تفکیک قالب های سه گانه ارائه شوند.

۷- مراحل و برنامه زمان بندی

فرایند اجرای این طرح در ۵ مرحله در قالب جدول زیر به تفکیک فعالیت‌ها و زمان بندی اجرا پیش‌بینی شده است:

ردیف	مراحل	اقدامات و ملزومات	زمان بندی ماهانه
			۱
۱	فرآخوان هنرمندان و تولیدکنندگان محصولات چند رسانه‌ای	فرآخوان به هنرمندان، اصحاب رسانه و ارتباطات، و متخصصان مسائل خانوادگی و درخواست ارائه طرح	*
۲	ارزیابی و انتخاب طرح‌های برتر و عقد تفاهم نامه جهت اجرا طرح	تفکیک شورای نظارت و داوری ارزیابی طرح‌های دریافتی انتخاب طرح‌های برتر و عقد تفاهم نامه	*
۳	تولید محتوا و محصولات چند رسانه‌ای	تولید محصولات چند رسانه‌ای به تفکیک پیام‌های مثبت (شامل فیلم کوتاه، پوستر، کلیپ، اینجیشین، ...)	*
۴	نظارت و ارزیابی	بررسی و ارزیابی کیفی تولیدات طراحی ابزاری مناسب جهت اثربخشی تولیدات	*
۵	مذکوره و رایزنی با نهادهای ذیربط جهت انتشار و توزیع محصولات	مذکوره با شهرداری‌ها، صدا و سیما، لستانی، دانشگاه‌ها، دفاتر ازدواج و طلاق، انجمن‌های اولیا و ...	*

در گام بعدی اجرای این طرح، یعنی پس از تولید محتوا رسانه‌ای، چگونگی توزیع و انتشار محصولات از طریق فضاهای عمومی مد نظر است، چراکه زمینه تعامل و گفتگوی عمومی را نیز مهیا ساخته و اثرگذاری محصول رسانه‌ای را افزایش می‌دهد.

۸- حداقل تخصص‌ها و تجربیات مورد انتظار

فرآخوان این طرح خطاب به هنرمندان، اصحاب رسانه و ارتباطات، و متخصصان مسائل خانوادگی انجام می‌شود و انتظار می‌رود ارائه دهنده‌گان پیشنهادات (در قالب فیلم نامه یا پروپوزال اولیه) دارای شرایط زیر باشند:

- صاحب تجربه و تخصص در تولید محصولات چند رسانه‌ای با رویکرد اجتماعی
- صاحب تجربه و تخصص در تولید فیلم‌های کوتاه تبلیغاتی با رویکرد اجتماعی
- صاحب تجربه و تخصص در تهیه و تولید فیلم مستند اجتماعی
- صاحب تخصص و تجربه در تصویرسازی و تبلیغات محیطی با رویکرد اجتماعی
- آشنا به مسائل و مشکلات زندگی خانوادگی با رویکرد اجتماعی
- آشنا به مبانی و اصول عدالت جنسیتی (یا دارای مشاور در حوزه عدالت جنسیتی)

بدین منظور، انتظار می‌رود به همراه پروپوزال‌ها، رزومه‌ای که حاکی از سوابق و تجارب پیشنهاد دهنده یا تیم اجرایی باشد، تحويل شود.

۹- برآورد بودجه

سقف اعتبار برآورده به تفکیک انواع محصولات رسانه‌ای در جدول زیر آمده است:

تصویرسازی (نadam ۹ میلیون)	فیلم مستند کوتاه (۱۵ الی ۳۰ دقیقه)	فیلم کوتاه تبلیغی (۳ تا ۵ دقیقه)
۱۰ میلیون تومان	۲۰ میلیون تومان	۵ میلیون تومان

انتظار می‌رود در قالب برویوزال‌های پیشنهادی، برآورد جزئیات مخارج و ریز هزینه‌ها ارائه شود.

۱۰- منابع مرتبط و پیشنهادی

- اعزازی، شهر (۱۳۸۷) «جامعه‌شناسی خانواده، با تأکید بر نقش، ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر»، تهران؛ روشگران و مطالعات زنان.
- انجمن جامعه‌شناسی ایران (۱۳۹۳) «مجموعه نه جلدی مقالات منتشر شده از دوین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران»، تهران؛ نشر آگه.
- برناردز، جان (۱۳۸۴) «درآمدی به مطالعات خانواده»، ترجمه حسین قاضیان، تهران؛ نشر نی.
- عربستانی، مهرداد (۱۳۹۳) پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی؛ آسیب‌های اجتماعی نویدید، نظریات و راهکارها، مقدمه گزینه مقالات همایش سازمان پژوهیستی کشور، تهران؛ نشر فرهامه.
- فرجاد، محمدحسین (۱۳۷۲) «آسیب‌شناسی اجتماعی، خانواده و طلاق»، تهران؛ منصوری.
- کوششی، مجید (۱۳۹۲) «سالخورده‌گی جمعیت در ایران (ویزگی‌های جمعیتی و اجتماعی-اقتصادی و چالش‌های پیش رو)»، صندوق جمعیت سازمان ملل متحد.
- کیا، علام الدین و مله آقابزرگی (۱۳۸۶) «تحولات شاخص‌های حوزه زنان و آموزش دختران در ایران ۱۳۷۵ - ۱۳۸۵»، تهران؛ مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- کلانتری، عبدالحسین و پیام روشگران و جاوه جواهري (۱۳۹۰) «آثار و پیامدهای طلاق، مرور نظام مند تحقیقات انجام شده در ایران با تأکید بر ملاحظات جنسیتی (۱۳۹۰-۱۳۷۶)»، مجله زن در توسعه و سیاست (پژوهش زنان)، دوره ۹، شماره ۳، صص ۱۱۱ تا ۱۳۱.
- موسوی، میرطاهر و مليحه شیانی (۱۳۹۴) «سرمایه اجتماعی و سلامت اجتماعی؛ مقایمه و رویکردها»، تهران؛ آگاه.